

डॉ. मधुकरराव वासनिक पी डब्ल्यू एस कला व वाणिज्य महाविद्यालय, कामठी रोड , नागपूर
बी. ए. प्रथम वर्ष दुसरे सेमिस्टर
सूक्ष्म अर्थशास्त्र सिद्धांत भाग -२
प्रश्न संच

१. खालीलपैकी अर्थशास्त्रात उत्पादन म्हणजे
अ माती खणणे ब मित्रासमोर गाणे गाणे क रोडवरिल मेनहोल मध्ये लहान मुलाला पडण्यापासून रोखणे ड
आवड म्हणून चित्र रंगविणे

Which of the following is considered production in Economics?

- a) Tilling of soil
- b) Singing a song before friends
- c) Preventing a child from falling into a manhole on the road
- d) Painting a picture for pleasure

Ans (a)

२. योग्य पर्याय निवडा

अ सरासरी उत्पादन महत्तम असते जेव्हा सिमांत उत्पादन हे सरासरी उत्पादना बराबर असते. ब वर्धी उत्पत्ती नियम संबंध घटकांचे प्रमाण बदलण्याच्या परिणामाशी असतो. क मोठया प्रमाणावरिल मितव्ययता हया घटकांच्या अविभाज्यतेमुळे वाढतात. ड निर्यात क्षेत्रामुळेच निर्माण होउ शकतात.

Identify the correct statement:

- a) The average product is at its maximum when marginal product is equal to average product
- b) The law of increasing returns to scale relates to the effect of changes in factor proportions
- c) Economies of scale arise only because of indivisibilities of factor proportions
- d) Internal economies of scale can accrue only to the exporting sector.

Ans. (a)

३. खालीलपैकी भूमिचे कोणते वैशिष्ट्य नाही?

ट अर्थव्यवस्थेत तिचा पुरवठा मर्यादित असतो. ब ती अचल आहे क तिचा उपयोग मनुष्याच्या प्रयत्नावर अवलंबून असतो. ड तिचे उत्पादन आपल्या पूर्वजांनी केले आहे.

Which of the following is not a characteristic of land?

- a) Its supply for the economy is limited
- b) It is immobile
- c) Its usefulness depends on human efforts
- d) It is produced by our forefathers

Ans. (d)

4. खालीलपैकी कोणते वाक्या सत्य आहे?

अ भांडवलाचा संचय हे सर्वस्वी उत्पन्नावर अवलंबून असते. ब बचत ही राज्यांकडून राज्यांचा परिणाम असू शकतो क बाह्यबचती हया आकाराशी व अंतर्गत बचती हया स्थानाशी संबंधीत असतात. ड श्रमाचा पुरवठा वक्र हा वर जाणरा असतो.

Which of the following statements is true?

- a) Accumulation of capital depends solely on income
- b) Savings can also be affected by the State
- c) External economies go with size and internal economies with location
- d) The supply curve of labor is an upward sloping curve

Ans. (b)

5- प्रत्यक्ष व्यय असतात....

ट एकूण स्थीर व्ययाबरोबर ब पूर्णपणे परिवर्तनशिल व्यय असतात क स्वतःच्या साधनांना दिलेले शोधन असते ड दिर्घकाळापेक्षा अल्पकाळात जासत असतो.

Implicit costs are:

- A) equal to total fixed costs.
- B) comprised entirely of variable costs.
- C) "payments" for self-employed resources.
- D) always greater in the short run than in the long run.

2. एका पेढीकरिता कोणता प्रत्याक्ष व्यय असेल? असा व्यय

अ पेढीच्या कामगारांची मजूरी आणि वेतन

ब पेढीच्या इमारतीचे भाडे क पेढीने उत्पादन पुरवठ्याकरिता केलेले शोधन ड पेढीच्या मालकाची मजूरी

Which would be an implicit cost for a firm? The cost:

- A) of worker wages and salaries for the firm.
- B) paid for leasing a building for the firm.
- C) paid for production supplies for the firm.
- D) of wages foregone by the owner of the firm.

3. जर पेढीची प्राप्ती सर्व वैकल्पिक व्यय कव्हर करत असेल तर,

अ सामान्य नफा सून्य असतो ब आर्थिक नफा हा शून्य असतो. क एकूण प्राप्ती ही त्याच्या अप्रत्यक्ष व्ययाबरोबर असते ड एकूण प्राप्ती ही अप्रत्यक्ष व्ययाबरोबर असते

If a firm's revenues just cover all its opportunity costs, then:

- A) normal profit is zero.
- B) economic profit is zero.
- C) total revenues equal its explicit costs.
- D) total revenues equal its implicit costs.

4. जर एखादी पेढी त्याचे उत्पादन घटव्कांच्या वैकल्पिक व्ययापेक्षा कमी किमतीत विकत असेल तर काय सत्य आहे?

अ पेढी लेखा आणि आर्थिक नफा मिळविते ब पेढीला लेखा आणि आर्थिक हानी सहन करावी लागते क पेढीला लेखा हानी सहन करावी लागते परंतु आर्थिक नफा मिळतो ड पेढी लेखा नफा प्राप्त करते परंतु तीला आर्थिक हानी सहन करावी लागेल

Suppose a firm sells its product at a price lower than the opportunity cost of the inputs used to produce it. Which is true?

- A) The firm will earn accounting and economic profits.
- B) The firm will face accounting and economic losses.
- C) The firm will face an accounting loss, but earn economic profits.

D) The firm may earn accounting profits, but will face economic losses.

6. अल्पकाल म्हणजे असा काल जिथे

अ सर्व साधने स्थिर असतात ब उत्पादनाचा स्तर स्थिर आहे क उत्पादनाच्या संयंत्राचा आकार अदलता असतो ड काही साधने ही स्थिर आणि काही साधने ही बदलती असतात

The short run is a time period in which:

- A) all resources are fixed.
- B) the level of output is fixed.
- C) the size of the production plant is variable.
- D) some resources are fixed and others are variable.

१. वैकल्पिक व्यय आहे?

अ प्रत्यक्ष व्यय ब एकूण व्यय क लेखा व्यय ड निवून गेलेल्या संधीचा व्यय

Opportunity cost is:

- a) Direct cost b) Total cost c) Accounting cost d) **cost of forgone opportunity**

२. जस जसे उत्पादन वाढते, सरासरी स्थिर व्यय :

ट स्थिर राहतो ब कमी होऊ लागतो क वाढू लागतो ड काहीही नाही

As Output increases, average fixed cost:

- a) Remains constant b) **Starts falling** c) start rising d) None

३. सरासरी स्थिर व्यय प्राप्त केला जाऊ शकतो

- a) $AFC = TFC / TS$ b) $AFC = EC / TO$ c) $AFC = TC / PC$ d) $AFC = TFC / TO$

Average Fixed Cost can be obtained through:

- a) $AFC = TFC / TS$ b) $AFC = EC / TO$ c) $AFC = TC / PC$ d) **$AFC = TFC / TO$**

४. सरासरी स्थिर व्यय वक्र हा

अ बहिर्गोल आणि खाली उतरणारा ब अंतर्गोल आणि खाली उतरणारा क बहिर्गोल आणि वर जाणारा ड अंतर्गोल आणि वर जाणारा

AFC Curve is:

- a) **Convex and downward sloping** b) Concave and downward sloping c) convex and upward sloping d) Concave and upward sloping

५. यु आकाराचा सरासरी व्यय वक्र हा आधारीत असतो

अ वृद्धि व्यय नियम ब आ-हासी व्यय नियम क माठया प्रमाणावरील स्थिर उत्पादन व्यय ड आ-हासी उत्पत्ती नियम

U – shaped average fixed cost is based on

- A) Law of increasing cost b) Law of decreasing cost c) Law of constant returns to scale
- d) **law of variable proportions**

६. जेव्हा सरासरी व्यय वक्राचा आकार हा वर जाणारा असतो , तेव्हा सीमानत व्यय

टकमी होतो ब स्थिर राहतो क वाढत जातो ड यापैकी काहीही

When shape of average cost curve is upwards , marginal costs:

- a) Must be decreasing b) must be constant c) **must be rising** d) Any of these

६. आर्थिक व्यय बाहेर करतात

अ लेखा व्यय + अप्रत्यक्ष व्यय ब लेखा व्यय + प्रत्यक्ष व्यय क अप्रत्यक्ष व्यय + वैकल्पिक व्यय

Economic costs excludes :

a) **Accounting cost + explicit cost** b) Accounting cost + Implicit cost c) Explicit cost + opportunity cost

७. खालीलपैकी कोणता व्यय वक्र हा कधीच यु आकाराचा नसतो?

अ सरासरी व्यय वक्र ब सीमांत व्यय वक्र क एकूण व्यय वक्र ड स्थीर व्यय वक्र

Which of the following cost curve is never U shaped?

a) **Average cost curve** b) marginal cost curve c) Total cost curve d) **Fixed cost curve**

८. एकूण आदानांद्वारे तयार केलेले उत्पादन हे दर्शविते?

अ व्यय फलन ब उत्पादन फलन क समउत्पत्ती व्यय ड तांत्रिक पर्यायतेचा सिमांत दर

... shows the overall output generated at a given level of input

a) **Cost function** b) **Production function** c) Iso cost d) marginal rate of substitution

९. उत्पादन वाढल्यास दीर्घकालीन सरासरी व्यय खाली येत असेल तर हे ... मुळे घडते

अ आ-हासी उत्पत्ती नियम ब मोठया प्रमाणावरील बचती क बदलत्या प्रमाणाचा नियम ड मोठया प्रमाणावरील अबचती

If LAC curve falls as output expands, this is due to ...

a) **Law of diminishing returns** b) **Economies of scale** c) Law of variable proportion d) Diseconomies of scale

१०. समउत्पत्ती व्यय हे बरोबर असतात...

अ उत्पादन रौच्या ब एकूण उपयोगिता रौच्या क व्ययरौच्या ड प्राप्ती रौच्या

Isoquants are equal to

a) **Product line** b) Total Utility c) Cost lines d) Revenue Line

११. सीमांत उत्पादन वक्र हा सरासरी उत्पादन वक्राच्या वर असतो जेव्हा सरासरी उत्पादन वक्र हा

अ वाढतो ब घटतो क स्थीर राहतो ड काहीही नाही

The marginal product curve is above the average product curve when the average product is ...

a) **Increasing** b) decreasing c) constant d) none

१२. समउत्पत्ती वक्र हा ---- समव्यय वक्र रेषेला संतुलन बिंदू असतो

अबहिर्गत ब अंतर्गत क छेदतो उ लंब दुभाजक

An Isoquant is ----- to an isocost line at equilibrium point

a) **Convex** b) Concave c) **Tangent** d) Perpendicular

१३. मोठया प्रमाणावरील वर्धी उत्पत्ती नियम हा दृव्यक्त केला जाऊ शकतो

अ बहिर्गत आणि अंतर्गत बचती ब बहिर्गत आणि अंतर्गत अबचती क बहिर्गत बचती आणि अंतर्गत अबचती ड वरिलपैकी सर्व

Increasing returns to scale can be explained in terms of

a) **External and internal economies** b) External and internal diseconomies c) External economies and internal diseconomies d) All of these

१४. सीमांत उत्पादन वक्र हा वाकण्याच्या वेळेला ...

अ वाढतो ब घटतो क महत्तम असतो ड नकारात्मक असतो

At the point of inflexion, the marginal product is ...

a) Increasing b) decreasing d) **maximum** d) negative

१५. पूर्णस्पर्धासुक्त पेढी अल्पकालावधीत हानी झाल्यावरही उत्पादन सुरु ठेवेल जर, असेल

a) $P > AVC$ b) $P = AVC$ c) $P < AVC$ d) **$P > AVC$**

A Competitive firm in the short run incure losses – the firm continues production if;

A) $P > AVC$ b) $p = AVC$ c) $P < AVC$ d) $P > AVC$

१६. खालील बाजारस्थितीत दीर्घकालावधीत पेढया सामान्य नफा प्राप्त करतील

अ पूर्ण स्पर्धा ब एकाधिकार क अल्पाधिकार ड यापैकी काहीही नाही

Under --- market condition firms make normal profits in the long run:

a) **Perfect competition** b) Monopoly c) Oligopoly d) None

१७. एक एकाधिकारी महत्तम नफा मिळविण्यास सक्षम होतो जेव्हा,

ट त्याचे उत्पादन हे महत्तम असते ब तो जास्त किंमत आकारतो क त्याचा सरासरी व्यय न्यूनतम असतो ड त्याचा सीमांत व्यय हा सीमांत प्राप्तीबरोबर असतो.

A monopolist is able to maximize his profits when,

a) His output is maximum b) He charges a high price c) His marginal average cost is minimum d) his marginal cost is equal to marginal revenue

१८. एकाधिकारात्मक स्पर्धेत एका पेढीच्या उत्पादनाची तिरकस लपवचिकता असेल:

अ अनंत ब जास्त लवचीक ब जास्त अलवचीक ड शून्य

Under monopolistic competition the cross elasticity of demand for the product of a single firm would be:

a) Infinite b) Highly Elastic c) Highly Inelastic d) **Zero**

१९. जेव्हा सरासरी प्राप्ती १०, आणि सरासरी व्यय ८ असेल तेव्हा पेढी निर्माण करते...

अ सामान्य नफा ब शुद्ध नफा क सकल नफा ड असामान्य नफा

When $AR = 10$ and $Ac = 8$ the firm makes ----

Normal profit b) Net profit c) gross profit d) **Supernormal profit**

२०. पूर्णस्पर्धायुक्त बाजारपेठतील पेढीच्या दीर्घकालावधीतील संतुलनाची अट काय?

अ $LMC = LAC = P$ ब $SMC = SAC = LMC$ क $P = MR$ ड वरिल सर्व

What are the conditions for the long run equilibrium of the firm?

a) **$LMC = LAC = P$** b) $SMC = SAC = LMC$ c) $P = MR$ d) All of These

२१. विकृचीत मागणी वक्राची परिकल्पना मांडली?

अ अल्फ्रेड मार्शल ब ए सी पीगू क स्वीजी ड हिक्स आणि अॅलेन

Kinked demand curve hypothesis is given by

a) Alfred Marshall b) A C Pigou c) **Sweezy** d) Hicks and Allen

२२. असामान्य नफा प्राप्त होतो जेव्हा ,

अ एकूण प्राप्ती ही एकूण व्ययाबरोबर असते ब एकूण प्राप्ती ही एकूण बदलत्या व्ययाबरोबर असते क सरासरी प्राप्ती ही सरासरी व्ययाबरोबर असते ड सरासरी प्राप्ती ही सरासरी व्ययाबरोबर असते

Supernormal profit occurs when,

- a) Total revenue is equal to total cost b) total revenue is equal to variable cost c) **Average revenue is more than average cost** d) Average revenue is equal to average cost

२३. जर पूर्णस्पर्धायुक्त बाजारपठेत किंमत रेषा ही सरासरी व्यय वक्राच्या खाली असेल तर, पेढीला मिळेल...

अ फक्त सामान्य नफा मिळेल ब तोटा होईल क असामान्य नफा मिळेल ड नफा निर्धारित करता येणार नाही

If under perfect competition, the firm would:

- a) Make only normal profit b) **Incur losses** c) make abnormal profit d) Profit can not be determined

२४. महत्तम नफ्याकरिता ही अट आहे,

- a) $AR = AC$ b) $MR = MC$ c) $MR = AR$ d) $MC = AC$

For Maximum profit, the condition is :

- a) $AR = AC$ b) **$MR = MC$** c) $MR = AR$ d) $MC = AC$

२५. संतुलीत किंमत याद्वारे निर्धारित केली जाऊ शकते

अ फक्त मागणी ब फक्त पुरवठा क दोन्ही मागणी आणि पुरवठा ड काहीही नाही

Equilibrium price may be determined through:

- a) **Only demand** b) only supply c) **Both supply and demand** d) None

२६. जर किंमत ही संतुलीत किंमतीपेक्षा खाली ठेवण्याचा प्रयत्न केला तर...

अ अतिरिक्त पुरवठा निर्माण होईल ब अतिरिक्त मरागणी निर्माण होईल क अ आणि ब ड अ नाही व ब ही नाही

If price forced to stay below equilibrium price :

- a) Excess supply exists b) **Excess demand exists** c) a or b d) neither a nor b

२७. पुरवठ्यातील वाढीसोबत मागणीतील अपरिवर्तन नेते...

अ किंमत वाढ आणि परिमाणात घट ब किंमत व परिमाण दोन्ही मध्ये घट क किंमत व परिमाण दोन्हीमध्ये वाढ ड किमतीत घट आणि परिमाणात वाढ

An increase in supply with unchanged demand leads to—

- a) Rise in price and fall in quantity b) Fall in both price and quantity c) Rise in both price and quantity d) **Fall in price and rise in quantity**

२८. दीर्घकालावधीत ...

अ फक्त मागणी बदलू शकते ब फक्त पुरवठा बदलू शकतो क मागणी व पुरवठा दोन्ही बदलू शकतात ड यापैकी काहीही नाही

In the long Run:

- a) Only demand can change b) only supply can change c) **Both supply and demand can change** d) None of these

२९. खालीलपैकी पूर्णस्पर्धेची कोणती अट नाही?

अ क्रेता व विक्रेत्यांची असंख्य संख्या ब एकजिनसी वस्तू क मुक्त प्रवेश ड परिवहन व्यय नाही

Which of the following is not an essential condition of pure competition

- a) Large number of buyers and sellers b) Homogenous product c) Freedom of entry d) **Absence of transport cost**

